

žovatelů, takže odsuzující výrok ohledně přestupku §u 8 odstavec první zákona čis. 568/1919 není po subjektivní stránce opodstatněn zjištěnými skutečnostmi a je proto dle čis. 9 a) §u 281 tr. ř. zmatečným, pročez bylo jej i s výrokem o trestu a výroky souvisejícími zrušiti. Jelikož pak ve zrušeném rozsudku nejsou zjištěny ony skutečnosti, které při správném použití zákona měly by býti základem nálezu, takže nelze se obejít bez nařízení opětného hlavního přeličení, a jde již pouze o přestupek §u 8 odstavec první uvedeného zákona, byla věc dle §u 288 čis. 3 tr. ř. přikázána příslušnému nyní soudu okresnímu, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl.

Čis. 1999.

Vražda Dascalova.

Porušení předpisu §u 170 čis. 2 tr. ř. není zmatkem, nebyl-li důvod, je zakládající v době výsledku svědka soudu znám.

Překážka přísahy dle §u 170 čis. 7 tr. ř. brání jen dodatečné přísaze assertorní v přípravném řízení, nikoli však promissorní přísaze při hlavním přeličení.

Ustanovení §u 170 čis. 6 tr. ř. předpokládá trvalé, hluboce zakořeňené nepřátelství, jež bylo tu již před trestným činem a projevilo se nevraživými činy; nespadá sem pouhá všeobecná nevraživost z důvodu politického stranictví.

Nebyl-li protokol o hlavním přeličení dohotoven v době, kdy počala lhůta k provedení zmateční stížnosti, není tu zmatečnosti dle §u 344 čis. 4 tr. ř. (§ 271 tr. ř.), měl-li obžalovaný po ruce podrobné zápisky o líčení, neodchylující se závažně od protokolu.

S hlediska §u 238 tr. ř. stačí, bylo-li o návrzích rozhodnuto před ukončením hlavního přeličení.

V obnoveném řízení nelze přezkoumávat předpoklady právoplatného usnesení obnovovacího (§§y 355—259 tr. ř.).

»Neodolatelné donucení« ve smyslu §u 2 písm. g) tr. zák. jest tu jen tehdy, byla-li nouze jedinou pohnutkou činu, jednal-li pachatel pod dojmem přítomného, bezprostředně hrozícího nebezpečí, jemuž nelze uniknouti jinak, než spácháním činu a nepřivodil-li si sám stav nouze vlastním trestným zaviněním.

Pokud nezakládá obava před pomstou v případě nesplnění rozkazu ilegální macedonské organizace k vraždě stav nouze a nepoložení dodatkové otázky na stav §u 2 g) tr. zák. (§ 319 tr. ř.) není tu zmatkem čis. 6 §u 344 tr. ř.

Ne porušení předpisu třetího odstavce, nýbrž jen porušení předpisu čtvrtého odstavce §u 359 tr. ř. zakládá zmatek ve smyslu §u 344 čis. 12 tr. ř.

Byl-li z důvodu §u 50 tr. zák. uznán trest smrti (§ 136 tr. zák.) nepřipustným, lze uznati i na doživotní žalář.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Táboře ze dne 27. října 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem vraždy úkladné podle §§ů 134, 135 čís. 1 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů.

Zmatek dle Šu 344 čís. 4 tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že prý proti předpisu Šu 170 čís. 2 tr. ř. vzat byl do přísahy svědek Alexander O., ačkoliv sám ke konci svého výslechu prohlásil, že byl odsouzen příslušným trestním soudem v Bulharsku. Dle zmíněného odstavce §§ů 170, 247 odstavec druhý tr. ř. nesmějí býti pod neplatností vzati do přísahy svědci, kteří odsouzení jsou pro zločin k trestu na svobodě, jež jest jim ještě odpykati, a z protokolu o hlavním přelíčení vyplývá, že svědek Alexander O. na konci svého výslechu k otázce obhájcově udal, že byl odsouzen soudem první stolice, načež bude následovati soud okružní. Byť i při té příležitosti nebylo zjištěno, pro jaký trestný čin odsouzení nastalo, zdá se přece dle toho, co svědek sám udal, že jde o odsouzení ke 20 rokům žaláře pro zneužití moci úřední. Než, nechť jest i tomu jakkoli, žádným způsobem nelze z důvodu toho odvozovati zmatek Šu 344 č. 4 tr. ř., kdyžť odsouzení svědkovo v době vzetí do přísahy soudu vůbec známo nebylo a on také ze žádné strany na okolnost tu nebyl upozorněn. Neboť otázku ohledně překážky svědecké přísahy nutno posuzovati vždy dle znalosti soudu v době vzetí svědka do přísahy a v době té soud neměl příčiny o přípustnosti vzetí do přísahy z důvodu čís. 2 Šu 170 tr. ř. pochybovati. Proto nelze míti též zření k dokladům, obhájcem dodatečně nejvyššímu soudu předloženým. A byť i v případě, že tu skutečně byly předpoklady Šu 170 čís. 2 tr. ř., bylo na soudu, by alespoň, jakmile se o tom za přelíčení přesvědčil, porotce na to upozornil a prohlásil přísahu svědkovu za neplatnou, zákon dotyčného kladného předpisu nemá, a z toho, že se tak nestalo, zmatečnost rozsudku odvozovati nelze. Ani zmatek čís. 5 Šu 344 tr. ř. z toho důvodu, že svědku O-ovi nebyly před jeho výslechem dány případné otázky, by bylo zjištěno, není-li tu překážky přísahy podle Šu 170 čís. 2 tr. ř., kdežto prý u svědků vývodních velmi podrobně zjišťována byla totožnost a věrohodnost (§ 3 tr. ř.), tu není, ježto chybí formální předpoklady onoho zmatečního důvodu — totiž návrh stěžovatelův a usnesení soudního sboru.

Zmatek čís. 344 čís. 4 tr. ř. pro porušení předpisu Šu 170 čís. 7 tr. ř., že totiž svědci B-off a B-eff vzati byli do přísahy, jakkoli prý jsou patrný podstatné rozpory mezi jich výpověďmi loňskými a letošními, jež zejména výslechem tlumočnicka a vyšetřujícího soudce mohly býti prokázány, uplatňuje stížnost rovněž neprávem, přehlížeje, že překážka přísahy podle Šu 170 čís. 7 tr. ř. brání jen dodatné assertorní přísaze v přípravném řízení, činíc ji neplatnou, ne však promissorní přísaze při hlavním přelíčení (§ 247 druhý odstavec tr. ř.).

Rovněž není tu onoho zmateku pro porušení předpisu Šu 170 čís. 6 tr. ř. vzetím svědků průvodních (O-ova, B-offa, B-effa, C-ova, A-ova) do přísahy, jakkoli svědci ti, hlásíce se k bývalé vládě Stambolijského

a Dascalova, již proto žijí ve zjevném nepřátelství s macedonskou organizací, jejíž nástrojem prý obžalovaný byl. Předpokládá § 170 čís. 6 tr. ř. trvalé, hluboce zakořeněné nepřátelství, jež tu bylo již před trestným činem a projevílo se nevraživými činy. O tom nemůže však býti řeči již proto, že žádný z oněch svědků obžalovaného před činem vůbec neznal. Pouhá všeobecná nevraživost z důvodu politického stranictví tohoto čistě osobního poměru Šu 170 čís. 6 tr. ř. přirozeně nezakládá.

Neprávem dovolává se konečně stížnost téhož zmatku poukazem na to, že prý nebyla obhájci poskytnuta možnost, poříditi si potřebný opis protokolu o hlavním přeličení bezprostředně po přijetí písemného vyhotovení rozsudku. Zmatek Šu 344 čís. 4 tr. ř. vzhledem k předpisu Šu 271 tr. ř. předpokládá, že o hlavním přeličení nebyl pořízen předsedou a zapisovatelem podepsaný protokol. Že se tak nestalo, stížnost vůbec neuvádí. Než, i kdyby se vykládal onen předpis vzhledem k předpisu posledního odstavce téhož Šu tak široce, že zmatečnost zakládá již, nebyl-li protokol dohotoven v době, kdy počala běžeti lhůta k provedení zmateční stížnosti (vid. sb. 2859), ani tu není ve spisech podkladu, že se tak nestalo. Každým způsobem bránil by však uplatňování onoho zmatku předpis předposledního odstavce Šu 344 tr. ř. Neboť stěžovatel sám v písemné zmateční stížnosti připouští, že měl k dispozici podrobné zápisky, které pro první 4 dny přeličení, tedy až do skončení průvodního řízení pořídil koncipient jeho obhájce. Za těchto okolností mohl by uplatňován býti onen zmatek jen tenkrát, kdyby se prokázalo, že tyto zápisky v některém závažném bodě se rozcházejí s doslovem úředního protokolu, jenž pořízen byl s velkou přesností dvěma zapisovateli za předsedova dozoru. Že však takových závažných odchylek mezi jeho zněním a zápisky obhájceva důvěrníka není, vyplývá zřejmě z provedení zmateční stížnosti, jež v příčině všech tvrzených formálních vad řízení kryta jest dotyčnými záznamy úředního protokolu.

S hlediska zmatku podle Šu 344 čís. 5 tr. ř. vytýká stížnost především, že nebylo rozhodnuto ihned, jak to káže § 238 tr. ř., o několika návrzích stěžovatelových, zejména o návrhu na výslech tlumočníka Dra P-a, na přečtení anonymního listu na porotu, a na výslech vyšetřujícího soudce Dra K-eho. Než již z porovnání předpisu Šu 344 čís. 5 tr. ř. vyplývá zřejmě, že zmatečnost řízení má v zápětí jen, když soud za hlavního přeličení o stěžovatelově návrhu nerozhodl. S hlediska uplatňování zmatku nemá proto významu, ve kterém období hlavního přeličení rozhodnutí se stalo, jen když před ukončením přeličení bylo rozhodnuto. Z toho vyplývá též nesprávnost doslovného pojetí výrazu »ihned« v § 238 tr. ř. zmateční stížností. Obratem tím má býti jen vyloučeno, by hlavní přeličení k vůli rozhodnutí o návrhu netrpělo průtahem, čemuž nasvědčuje i další dodatek, vylučující samostatný, další jednání stavící opravný prostředek. Odklad rozhodnutí na pozdější období hlavního přeličení neodporuje proto ani předpisu Šu 238 tr. ř., jenž ostatně sám o sobě nemá sankce zmatečnosti, tím méně může vytýkán býti s úspěchem podle Šu 344 čís. 5 tr. ř.

Týž zmatek odvozuje zmateční stížnost z usnesení soudního sboru, jimiž byly zamítnuty různé návrhy obhajoby. Tak poukazuje stížnost ze-

jména na návrh, by vynesena byl rozsudek osvobozující podle Šu 317 tr. ř., protože za přípravného vyšetřování se zjistilo (mohlo zjistiti), že důvody, o které byla opřena obnova trestního řízení a příslušné skutkové okolnosti nebyly prý prokázány, takže dlužno míti za to, že jest opětne stíhání obžalovaného vyloučeno následkem prvního osvobozujícího rozsudku poroty. Návrh ten právem a ve shodě se zákonem zamítnut byl soudním dvorem s odůvodněním, že není tu podmínek Šu 317 tr. ř., ježto trestní řízení právoplatně bylo obnoveno, a řízení na návrh státního zastupitelství správně zavedeno. Trestní řád upravuje obnovu trestního řízení zvláště ve XX. hlavě a rozlišuje zejména v §§ech 357 až 359 tr. ř. zcela přesně mezi řízením obnovovacím (*judicium rescindens*), jehož úkolem jest, aby pravomoc vyneseného rozsudku byla odstraněna, a řízením obnovovým (*judicium rescissorium*), jehož úkolem jest, aby přivedeno bylo nové, správné rozhodnutí věci (viz Löfflerovy pozn. k rozh. čís. 111 a 414 jeho sbírky). Rovněž upravuje zvláště v Šu 357 tr. ř. opravný postup proti usnesení soudu první stolice o návrhu na obnovu trestního řízení, připouští proti němu vylučně (posl. odst.) stížnost na sborový soud druhé stolice. Právoplatným usnesením, jímž obnova byla povolena, odstraňuje se na dobro původní rozsudek, pokud usnesením o obnově byl dotčen (§ 358) a věc vstupuje znovu do období přípravného vyšetřování, o němž platí předpisy X. hlavy tr. ř., a jež, neskončilo-li zastavením, vede k novému hlavnímu přelíčení a vynesení nového rozsudku. Z toho vyplývá, že soud, jemuž rozhodovati jest v trestním řízení, právoplatně obnověném, není vůbec oprávněn, přezkoumávati správnost právoplatného usnesení o obnově, jehož procesuální účinek nemůže ani dotčen býti tím, že snad některý z předpokladů, na němž spočívalo, výsledky nového vyšetřování a přelíčení byl vyvrácen. Jeho působnost omezena jest na to, by zkoumal výsledky nového hlavního přelíčení v rámci Šu 258 tr. ř. a odvodil z toho důsledky v dalších §§ech XVIII. hlavy označené, jako by šlo o původní hlavní přelíčení. Proto byl by soud překročil meze svého práva, kdyby byl, jak toho docílití chtěla obhajoba svým návrhem, vůbec se byl pouštěl do hmotného přezkoumávání předpokladů právoplatného usnesení obnovovacího s hlediska Šu 355 tr. ř., a také soud zrušovací není vůbec oprávněn otázkou tou, ať již s hlediska kteréhokoli důvodu zmatečnosti se zabýváti (stejně rozh. vid. sb. 2391, 4019, 891, odchýlně v. sb. 664, Löffl. sb. 111). Dotyčnou stížnost nutno označiti bezdůvodnou.

Zmateční stížnost shledává porušení předpisu Šu 319 tr. ř. a proto zmatek Šu 344 čís. 6 tr. ř. v tom, že nebyly dány porotcům dodatkové otázky jednak na neodolatelné donucení, jednak na pomnutí stíhatelnosti trestného činu proto, že nebyly dokázány okolnosti, tvrzené v usnesení o obnově, a opětným prováděním přelíčení porušena zásada »ne bis in idem«. Ve směru posléze uvedeném stačí poukázati na to, že předpis Šu 319 tr. ř. výslovně jako předmět otázky dodatkové vylučuje případy Šu 317 tr. ř. Že však tu o takový případ jde, připustila sama zmateční stížnost, vytýkajíc, ovšem neprávem, jako zmatek Šu 344 čís. 5 tr. ř., že nebylo vyhověno návrhu obhajoby na vynesení rozsudku podle Šu 317 tr. ř. pro porušení téže zásady. Ve směru pruvedeném sluší však ozna-

čiti zmateční stížnost rovněž bezdůvodnou. Soud odůvodňuje své usnesení, jímž odepřena otázka na neodolatelné donucení, poukazem na to, že ze samého hájení se obžalovaného nevyhází na jevo, že se k činu odhodlal pod dojmem hrozícího mu nebezpečí, anť sám na dané otázky prohlásil, že by to byl považoval za potupu, by z organizace vystoupil, a nemohl tak učiniti ani ze stanovisek nacionálních. Soud dovozuje z toho, že si byl obžalovaný již tehdy hrozícího mu prý nebezpečí jasně vědom, nehledíc k tomu, že bylo v jeho moci, by zde, v cizině, od činu upustil, pročez nemá soud za to, že hrozící mu nebezpečí bylo jediným motivem činu. Mimo to soud, konaje svou povinnost, zkoumatí právní závažnost přednesených tvrzení, neshledal v souhrnu okolností, průvodním řízením zjištěných, že jest tu taková míra konkrétních skutečností, jež by ve smyslu Šu 2 písm. g) tr. zák. zakládaly okolnost, trestnost vylučující. K otázce, zda porušen byl odepřením otázky předpis Šu 319 tr. ř. a tím opodstatněn zmatek Šu 344 čís. 6 tr. ř., budiž podotknuto toto: Dle Šu 319 tr. ř. je ovšem povinností soudu, dáti otázku dodatkovou, byly-li tvrzeny skutečnosti nebo stav, jež by, předpokládaje pravdivost tvrzení, trestnost vylučovaly nebo rušily. Skutečností takovou bylo by podle Šu 2 písm. g) tr. zák. ovšem také neodolatelné donucení (stav nouze). Z předpisu Šu 319 tr. ř. a z celé zákonné úpravy instituce soudů porotních vyplývá, že o tom, zda tvrzená skutečnost odpovídá pravdě, čili nic, nerozhoduje soudní sbor porotní při úvaze, zda dodatková otázka má býti dána, čili nic, nýbrž že řešení této otázky náleží výhradně do oboru, vyhrazeného porotcům. Za to však zkoumatí jest jen soudnímu sboru, zda tvrzená skutečnost odpovídá oné zákonné skutkové povaze, s níž zákon pojí účinek trestnost vylučující nebo rušící. Jen v kladném případě jest soud povinen, ale též jen v tomto případě oprávněn, aby dal porotcům onu otázku, a jen za toho předpokladu může míti opomenutí dodatkové otázky v zápětí zmatečnost rozsudku.

Nejen že obžalovaný ve svém hájení naznačoval, nýbrž i řada svědků vývodních s větší nebo menší určitostí potvrdila, že tajná organizace macedonská podle přísných svých stanov ukládá určitým svým členům, by provedli rozsudky smrti, organizací nad domnělými jejími škůdci vynesené, a že vysílá zároveň jiné členy za účelem kontroly, kteří by neváhali kontrolovaného po případě i usmrtiti, kdyby převzatého úkolu nevykonal. Tím ovšem napověděna byla možnost situace, která vyžadovala alespoň zkoumání s hlediska zákonných předpokladů neodolatelného donucení podle Šu 2 písm. g) tr. zák., jakmile šlo o to, má-li býti otázka ve směru tohoto trestnost vylučujícího důvodu s hlediska Šu 319 tr. ř. dána, čili nic. Než soud právem došel k výsledku, že není podle Šu 319 tr. ř. povinen, dáti porotcům onu otázku, ba že by pochybil, kdyby se pro navrženou otázku rozhodl. Platný trestní zákon nedefinuje sice pojem neodolatelného donucení, ale z porovnání s předpisem o nutné obraně, s ním v Šu 2 písm. g) tr. zák. rovnocenně spojeným, a z označení »donucení neodolatelné« vyplývá a na tom názoru ustálila se judikatura i nauka, že o trestnost vylučujícím, správněji trestný čin omlouvajícím neodolatelném donucení (stavu nouze) mluví lze (nehledě k případům použití vis absoluta) jen tehdy, byla-li sku-

tečně nouze a) jedinou pohnutkou k spáchání zločinu, b) jednali pachatel pod dojmem přítomného, bezprostředně hrozícího nebezpečí, c) jemuž nelze jinak, než spácháním zločinu uniknouti. Rovněž omluviti může spáchání zločinu jen stav nouze, d) jejíž pachatel vlastním trestným zaviněním nepřivodil. (Srov. Lamasch, Grundriss, str. 42, Finger, Strafrecht I. str. 649 násl., zejména však Ruber v Ger. Ztg. 1902, č. 42—45; viz též § 5 zákona na ochranu podmořských lan telegrafních, pak § 167 obecného předpisu proti zavlečení moru po moři z 13. prosince 1851, čís. 41 ř. zák. z roku 1852, jenž označuje za okolnost, trestnost porušení kontumace vylučující, když stal se styk s osobami volnými z nezbytné nutnosti v okamžitém, naléhavém nebezpečí). V projednávaném případě chyběly však i dle výsledků porotního přeličení, i při sebe liberálnějším výkladu pojmu »tvrzení« v §u 319 tr. ř. stěžejní předpoklady neodolatelného donucení, jak výše byly naznačeny. Právem poukázal již soud porotní na vlastní udání obžalovaného, že by to byl považoval za potupu, by z organizace vystoupil, a že nemohl tak učiniti také ze stanovisek nacionálních. Tím připustil sám obžalovaný, že obava před pomstou organizace, hrozící mu v případě nesplnění převzatého úkolu, nebyla mu jedinou pohnutkou k spáchání vraždy, nýbrž že rozhodovaly u něho, ne-li jediné, tedy alespoň spolu stanoviska nacionální a obava před potupou v očích jeho druhů v organizaci. Ani obžalovaný sám, ani kdokoli ze svědků, obhajobou vedených, netvrdili, že obžalovanému nebezpečí, na něž poukazovali, hrozilo okamžitě a bezprostředně, ba že se bylo obžalovanému obávati na místě samém pomsty jeho druhů pro nesplnění rozkazu. Šlo jen o obavu před budoucím, co do času naprosto předem neurčitým nebezpečím, jehož tvrzení nebylo již proto tvrzením stavu nouze, skutek obžalovaného podle §u 2 písm. g) tr. zák. omlouvajícího. Obžalovaný byl na cizí půdě, daleko od sídla organizace, a nebylo již proto mimo obor možnosti, by se v širém světě před svými v době provedení vraždy jistě nepřítomnými případnými pronásledovateli skryl, neb alespoň užil plně oněch prostředků ochranných, jež cizí stát, vládnoucí rozsáhlým policejním aparátem, může poskytnouti. Že ostatně provedení vraždy nebylo ani podle subjektivního přesvědčení obžalovaného jediným prostředkem, by hrozícímu prý nebezpečí usmrcení cizí rukou unikl, napověděl rovněž obžalovaný sám, udav, že byl přesvědčen, že sám za vraždu na D-ovi spáchanou bude na místě, ať již průvodčími zavražděného, ať již rozhořčeným obecnstvem, usmrcen. Dle vlastního jeho přesvědčení nehrozilo mu v případě provedení vraždy menší nebezpečí, než jakého prý bylo se mu obávati v případě, že by vraždu nebyl provedl, naopak bylo domnělé nebezpečí v případě prvé bližší a naléhavější. Konečně ani obžalovaný sám, aniž kdo ze slyšených svědků nepotvrdil, že organizace macedonská nutila někoho k přistoupení a podrobení se jejím přísným stanovám. Vstup do organizace, její účel a stanovy byly mu alespoň v jejich všeobecnosti známy; věděl, že jde o ilegální, revoluční organizaci, kde může býti postaven a bude postaven před úkoly, přičítící se platným trestním zákonům. Když přes to k organizaci přistoupil, jest

v tom spatřovati trestné zavinění onoho stavu nouze, do něhož se dobrovolně vydal, a jehož se již proto podle §u 2 písm. g) tr. zák. na svou omluvu nemůže s úspěchem dovolávat. Všechny tyto úvahy přímo vylučovaly obhajobou pohřešovanou dodatkovou otázkou, poněvadž stav jím a vývodními svědky tvrzený vůbec neodpovídal pojmu neodolatelného donucení a byl by se porotní soud propůjčil jen k tomu, by porotce ohledně významu právního pojmu neodolatelného donucení sám uváděl v omyl, kdyby jím byl možnost tohoto stavu zvláštní dodatkovou otázkou napověděl. Porotci měli na vůli, by svému opačnému přesvědčení po případě dali projev zápornou odpovědí na otázku hlavní, na kteroužto okolnost měla obhajoba příležitost ve svých vývodech poukázati. Tím, že nebyla dána zvláštní otázka, nebyl však zákon v předpisu §u 319 tr. ř. porušen, naopak bylo jeho předpisům odepřením otázky vyhověno. Jak může dospěti zmateční stížnost k závěru, že nepoložením otázky neodolatelného donucení překročena byla též obžaloba (§ 344 čís. 7 tr. ř.) a že dodatková otázka jevila se i nutnou s hlediska §u 322 tr. ř., jest přímo nesrozumitelné a může spočívat jen na mylném pojetí dotyčných zákonných předpisů.

Hmotněprávní zmatek §u 344 čís. 12 tr. ř. spatřuje zmateční stížnost v tom, že prý odsouzením obžalovaného k trestu těžkého, zostřeného žaláře na 20 let překročena byla hranice zákonné trestní sazby se zřetelem na přiznané, u obžalovaného se vyskytující polehčující okolnosti, a porušen předpis §u 359 odstavec třetí tr. ř. Stížnost, vycházejíc z předpisu §u 50 tr. zák., podle něhož nejen trest smrti, nýbrž ani trest doživotního žaláře nesmí býti zostřen, jest toho názoru, že následkem toho neměla býti vzata za podklad vyměření trestu v daném případě sazba doživotního, nýbrž dočasného, tedy nejvýše 20letého těžkého žaláře a že proto soud, když přes již vytrpěný trest vězení v trvání 48 hodin pro souběžný přestupek §u 36 zbroj. pat. z prvního rozsudku odsoudil obžalovaného k 20letému těžkému žaláři, překročil meze trestní sazby, zejména když přes převahu okolností polehčujících a citování §u 338 tr. ř. vyměřil trest v nejvyšším rozsahu dočasného trestu na svobodě. Především budíž poukázáno k tomu, že nikoli porušení předpisu třetího odstavce §u 359 tr. ř., jehož se stížnost dovolává, nýbrž jen porušení předpisu čtvrtého odstavce §u 359 tr. ř. zakládá zmatek §u 344 čís. 12 tr. ř., že otázka, jak dalece bylo dbáno okolností polehčujících při výměře trestu na podkladě zákonné trestní sazby, nebyla by předmětem zmateční stížnosti, nýbrž toliko odvolání, poněvadž jest předmětem volné úvahy soudu v jednotlivém případě. Výtka překročení zákonné trestní sazby jest však zřejmě bezdůvodná. Jde o zločin vraždy, na který jest v §u 136 tr. zák. jako trest absolutní trest smrti. Byl-li trest ten z důvodu §u 50 tr. zák. (ať již právem nebo neprávem) uznán v tomto případě nepřipustným, nebylo závady, by porotní soud na jeho místě neuznal na doživotní žalář, jakkoli obžalovaný prvním rozsudkem byl odsouzen k vězení na 48 hodin, kterýžto trest ostatně nebyl vykonán, prohlášen byv vyšetřovací vazbou za odpykaný. Neboť není odsouzení to zřejmě zostřením vůbec, kdyžť odsouzenec, který propadl trestu již v čase spáchání hrdelného deliktu, což platí stejnou měrou i o trestu doživotního žaláře,

na místo trestu smrti po případě nastupujícím, není nijak hůře postaven, to ani tehdy, kdyby v mezidobí nepatrný trest vězení i skutečně byl vytrpěl. Tím méně může se cítiti odsouzený stíženým, když soud vzhledem k převážným okolnostem polehčujícím za jistě vydatného použití Šu 338 tr. ř. sešel s trestem za zločin vraždy až na 20 roků těžkého žaláře, poněvadž nejde tu o trest dočasného žaláře zákonem samým uložený, nýbrž o trest, nastupující na místo zákonného trestu smrti. Předpisu Šu 359 odstavec třetí tr. ř. šetřeno bylo co nejúčinněji právě tím, že nebylo uznáno na trest smrti, na nějž by jinak rozsudek byl musil vyzníti.

Čís. 2000.

Protiprávní pachatelova držba (§ 171 tr. zák.) končí jeho odsouzením pro krádež; odstranil-li znovu věc, která byla předmětem prvního odsuzujícího rozsudku, dopustil se nové krádeže.

V pouhé ochotě k náhradě škody nebo v pouhém pachatelově svolení, odcizenou věc si odebrati, nelze spatřovati skutečnou náhradu škody podle Šu 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 29. května 1925, Zm I 209/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 9. února 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 176 II. a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti čís. 5 Šu 281 tr. ř. vytýká zmateční stížnost rozsudku neúplnost, nejasnost a nedostatek důvodů proto, že se nezabývá otázkou, zda smrková kláda, již obžalovaný v druhé polovině roku 1924 odejmul Josefu H-ovi, byla v držení tohoto a zda ji tudíž mohl odejmouti z jeho držení. Vycházíť prý ze spisů krajského soudu v Plzni, dle nichž byl obžalovaný rozsudkem ze dne 12. července 1924 právoplatně odsouzen pro krádež téže smrkové klády v době od 20. dubna 1924 do 8. května 1924, a i z nynějších spisů, týkajících se opět krádeže téže klády, že od té doby, kdy obžalovaný v květnu 1924 kládu H-ovu popotáhl ku svému vlastnímu dříví, kde byla zabavena a na místě ponechána, kláda ta zůstala zabavena a zůstala po zabavení ležeti dále v lese u vlastního dříví obžalovaného až do doby, kdy se dle udání Josefa H-a po druhé jemu ztratila. Dle stavu spisů prý kláda ta H-ovi do jeho držení vůbec odevzdána nebyla, on si ji také sám neodvezl a když ji chtěl pak odvézt, shledal, že již na místě nebyla. Stížnost jest bezdůvodna. Nálezací soud zjišťuje výslovně (zejména výrok), že smrková kláda byla v držení Josefa H-a, že obžalovaný mu ji z držení bez jeho přivolení odejmul, a dochází zjištění to svého plného opodstatnění v prokázaném skutkovém ději. Prvou krádeží přerušil sice ob-